

Загальний звіт - Опитування громадян “Кордон дружній для друзів” (квітень - жовтень 2023)

У період з квітня по жовтень 2023 року ГО «Агенція Міжнародної співпраці» яка є партнером Інституту економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) у рамках реалізації проекту ІЕД Громадська ініціатива “За прозору та чесну митницю”, що фінансується Європейським Союзом, співфінансується МФ “Відродження” та Atlas Network проводили опитування громадян, що перетинали кордон України на в’їзд або виїзд протягом місяця до проведення відповідного інтерв’ю.

Надалі викладено узагальнену інформацію, що була зібрана протягом квітня-жовтня 2023 року.

Усього було отримано відповіді на анкети від 131 учасника (70% - жінки, 30 % - чоловіки, вік від 21 до 70 років).

У розрізі пунктів пропуску інформація наступна:

- Устилуг (Республіка Польща) - 30 відповідей;
- Краківець (Республіка Польща) - 25;
- Шегині (Республіка Польща) - 24;
- Рава-Руська(Республіка Польща) - 14;
- Угринів (Республіка Польща) - 13;
- Грушів (Республіка Польща) - 9;
- Ягодин (Республіка Польща) - 6;.
- Порубне (Румунія) - 6;
- Малий Березний (Убля, Словаччина) - 2;
- Смільниця (Республіка Польща) - 1;
- Дяківці (Румунія) - 1.

Більша половина опитаних, а це 68 респондентів (52%) перетинали кордон автомобілем, 61 (46%) - автобусом, 2 (близько 2%) - пішки (*Див. рис. 1*).

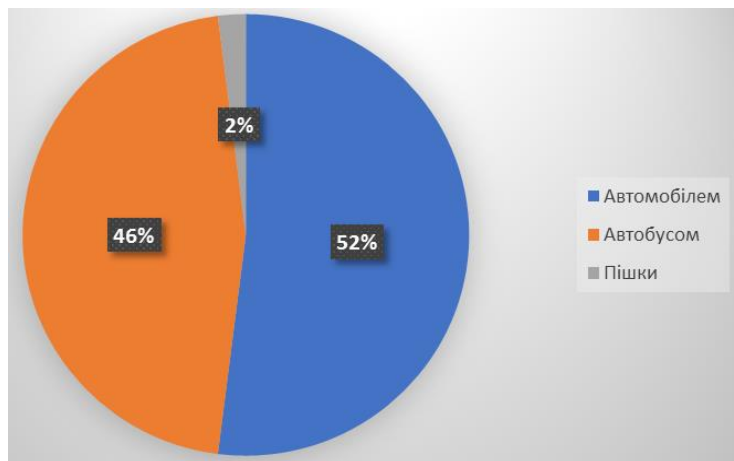


Рисунок 1. Як Ви здійснювали перетин кордону

У квітні 2023 року час очікування досить різниться у відповідях респондентів, оскільки черга зі сторони іноземної країни утворювалася надмірною кількістю українців, що їхали до України на Великодні свята. У червні ми спостерігаємо збільшення часу очікування місцями до 12 годин, у зв'язку з страйком польських аграріїв. У липні - серпні відмічається збільшення часу очікування у пунктах переходу на кордоні з Республікою Польща, місцями більше 2 годин, у зв'язку більшим напливом людей у літній період відпусток та як стверджують респонденти, повільною роботою польської сторони. Перебування у черзі перед пунктом пропуску іноземної країни зайняло в більшості учасників, а саме 47% опитаних у жовтні – до 0,25 годин. Відповідно у цей місяць досліджень (жовтень) час очікування значно скоротився. (Див. рис. 2)

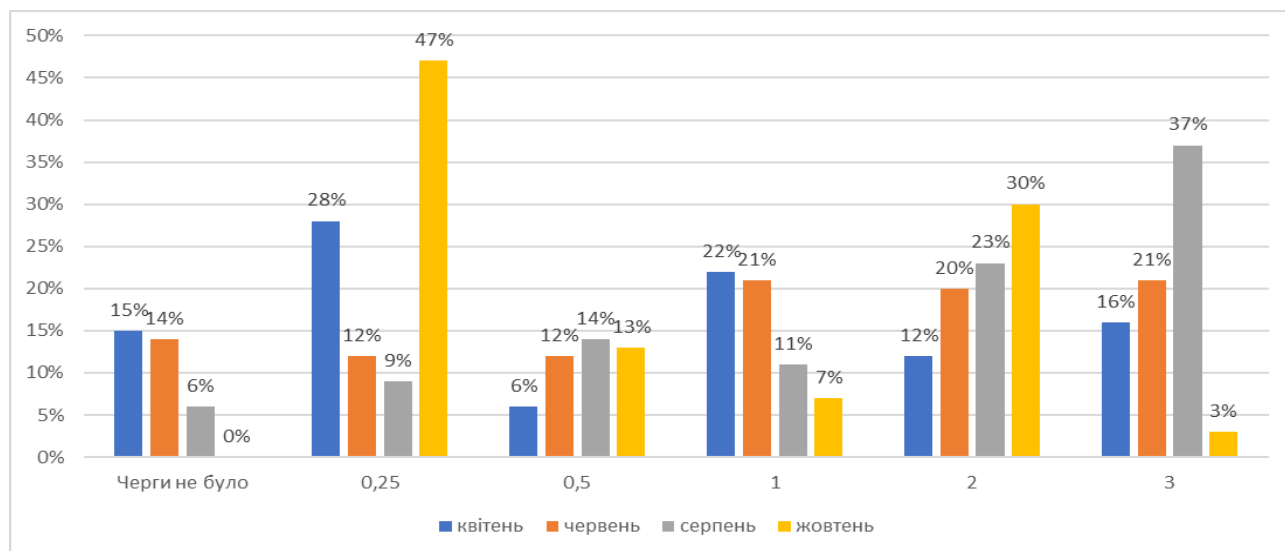


Рисунок 2. Час перебування у черзі перед пунктом пропуску іноземної країни (у годинах)

Відмічаємо тенденцію часу перебування на пункті пропуску іноземної держави, в межах від 0,5 год до 1 години. За відповідями респондентів є нарікання на повільну роботу польської сторони.

У жовтні опитувані особи стверджують, що ретельність доглядів / сканування рентгеном автомобілів збільшилися, зокрема часті перевірки стосуються Республіки Польща. (Див. рис. 3)

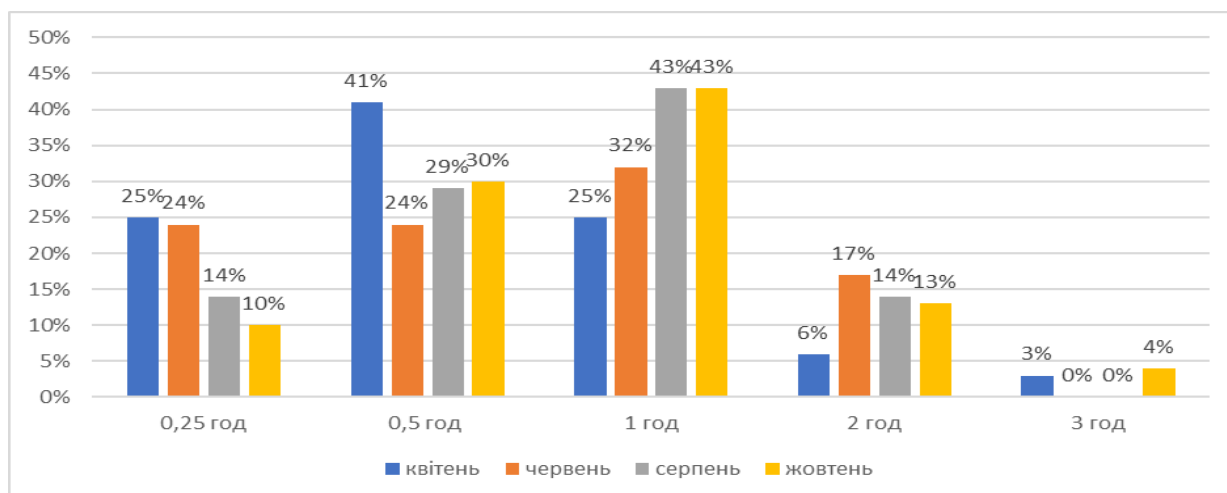


Рисунок 3. Час перебування на пункті пропуску іноземної держави (у годинах)

Відповіді щодо перебування у черзі перед українським пунктом пропуску досить різні. Більшість опитаних зазначили, що очікували до 0,25 год. (28-44% інтерв'юерів залежно від місяця)

У серпні та жовтні ми бачимо збільшення часу очікування. Опитування свідчать, що час очікування зростає. Збільшується кількість осіб у чергах. Одна із причин – осінні сезонні роботи в польських садах, тощо. (див. рис. 4)

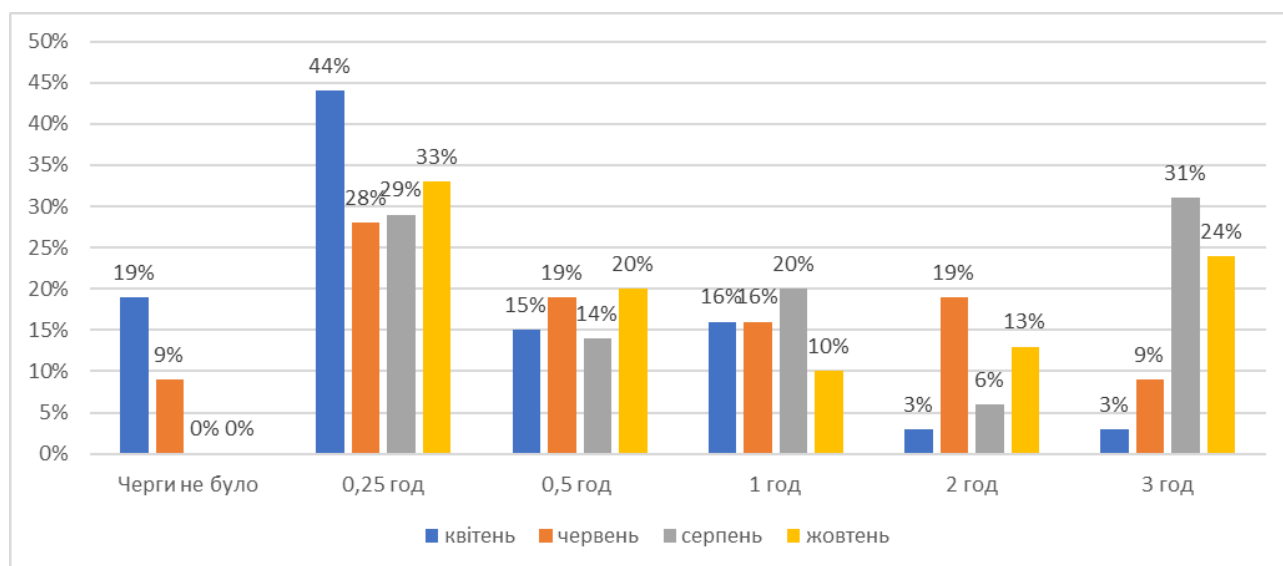


Рисунок 4. Час перебування перед українським пунктом пропуску (у годинах)

Хочемо відмітити, що перебування на українському пункті перебування, варіюється від 0,5 год. й до 1 год., залежно від виду транспорту. Це свідчить про оперативну роботу української сторони. Збільшення часу, до 2 годин оформлення суб'єктів опитування тривало у жовтні (14%). (Див. рис. 5)

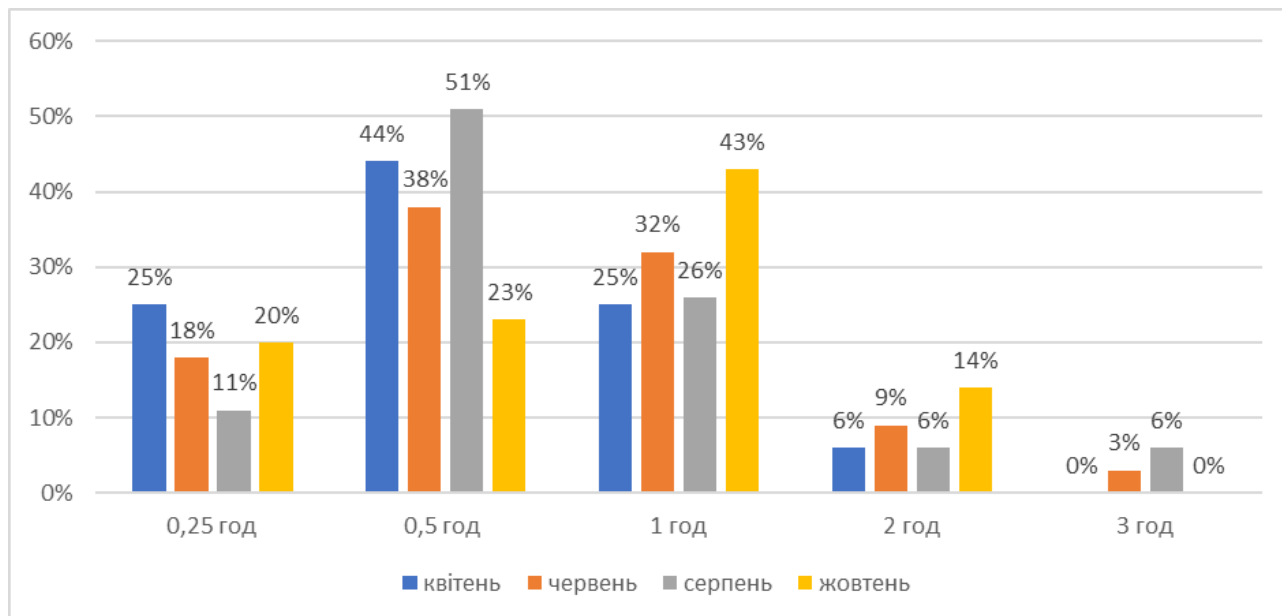


Рисунок 5. Час перебування на українському пункті пропуску (у годинах)

У відповідь на питання, яким чином відбувався паспортний контроль, контроль на безпеку, митний контроль **в Україні**, ми отримали найвищі результати: Речі залишались на місці (в авто, автобусі) – 70%, Треба було вийти з транспортного засобу – 50%, Мій паспорт взяв співробітник ДПСУ – 62%, Я самостійно з паспортом підходив до віконця паспортного контролю – 50% опитаних.

Яким чином відбувався паспортний контроль, контроль на безпеку, митний контроль **в іноземній країні**, ми отримали наступні показники: Речі залишались на місці (в авто, автобусі) – 56%, Мій паспорт взяв співробітник ДПСУ – відповіло 44%, Треба було вийти з транспортного засобу – 52%, Я самостійно з паспортом підходив до віконця паспортного контролю – 39%, 29% опитаних повідомило, що “Мій паспорт залишався у мене”.

Протягом досліджень ми відмічаємо тенденцію до коливання задоволення організацією процедури перетину кордону з українського боку та з боку іноземної держави. Оцінка “3” та “4” переважають. (Див. рис. 6)

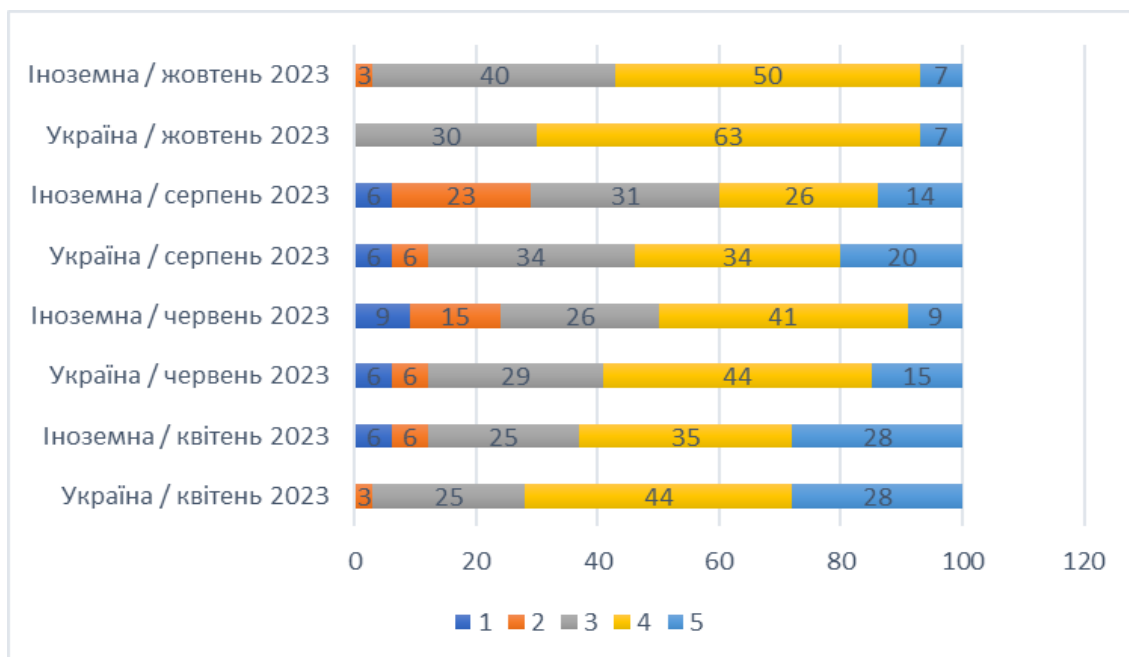


Рисунок 6. Задоволеність організацією процедури перетину кордону з українського боку та з боку іноземної держави (Оцінка за шкалою від 1 до 5, де 1 означає найнижчу оцінку, а 5 – найвищу)

При відповіді на питання про якість обслуговування на пункті пропуску з українського боку, високою оцінкою «5» прикордонну службу близько 59% респондентів у квітні 2023 року. Оцінка «4» є домінуючою у червні та жовтні при оцінці прикордонної та митної служби та ранжується від 62% - 70% результатів. (Див. рис. 7)

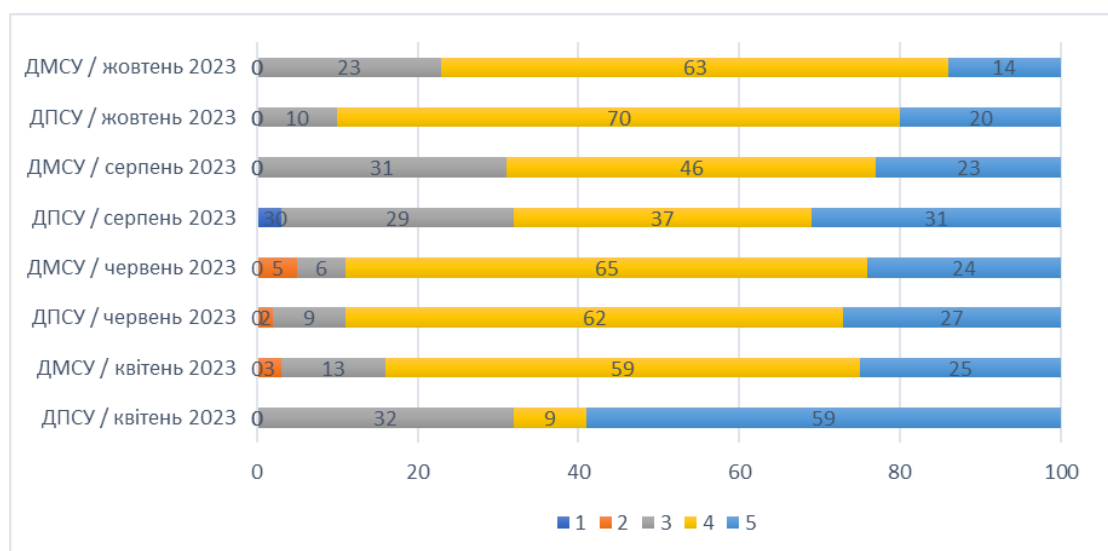


Рисунок 7. Якість обслуговування на пункті пропуску з українського боку, зокрема поведінку співробітників, їхнє вміння та готовність відповідати на запитання (Оцінка за шкалою від 1 до 5, де 1 означає найнижчу оцінку, а 5 – найвищу)

Найактуальніші 3 проблеми, що існують на кордоні у розрізі квітня-жовтня 2023 року - це наявність черг (від 63% у квітні до 100% у жовтні); повільна робота працівників (43%), відсутність місця для прийому їжі (31-59%) (Див. рис. 8)

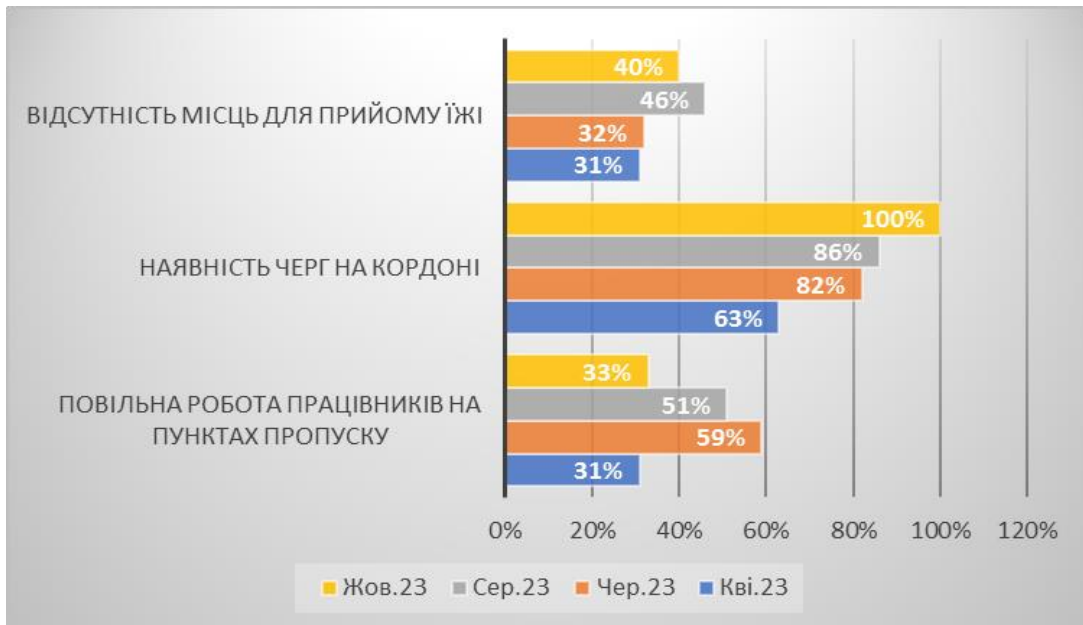


Рисунок 8. Проблеми на кордоні

З перелічених умов на пункті пропуску, що перетинався респонденти відмічають: туалет, що працює; навісу від сонця або дощу у місці очікування, місця для сидіння. (Див. рис. 9)

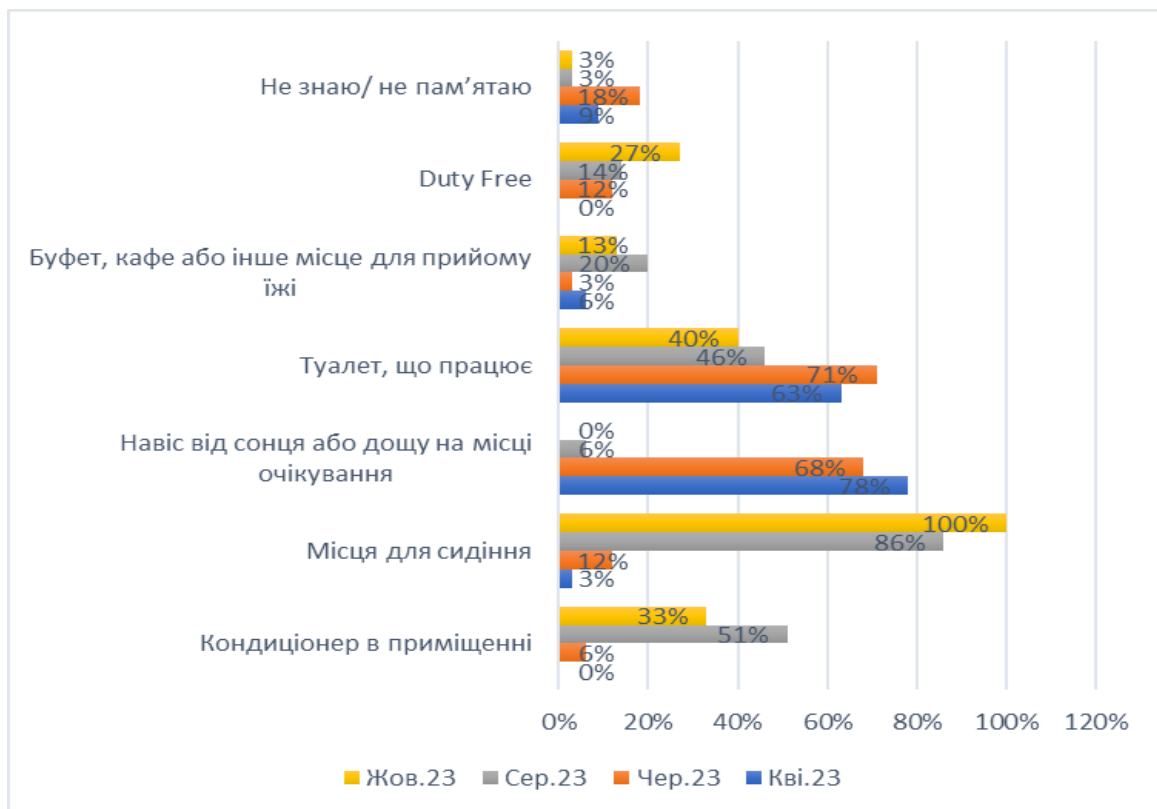


Рисунок 9. Наявність на пункті пропуску, де Ви останнього разу в'їжджали в Україну перелічених умов

Стосовно санітарних умов на пункту пропуску, то ми відстежуємо тенденцію у жовтні збільшення вищих показників та зменшення незадоволеністю. У серпні 2023 р. неналежними умовами ми отримали найбільше даних (14-17%) (Див. рис. 10)

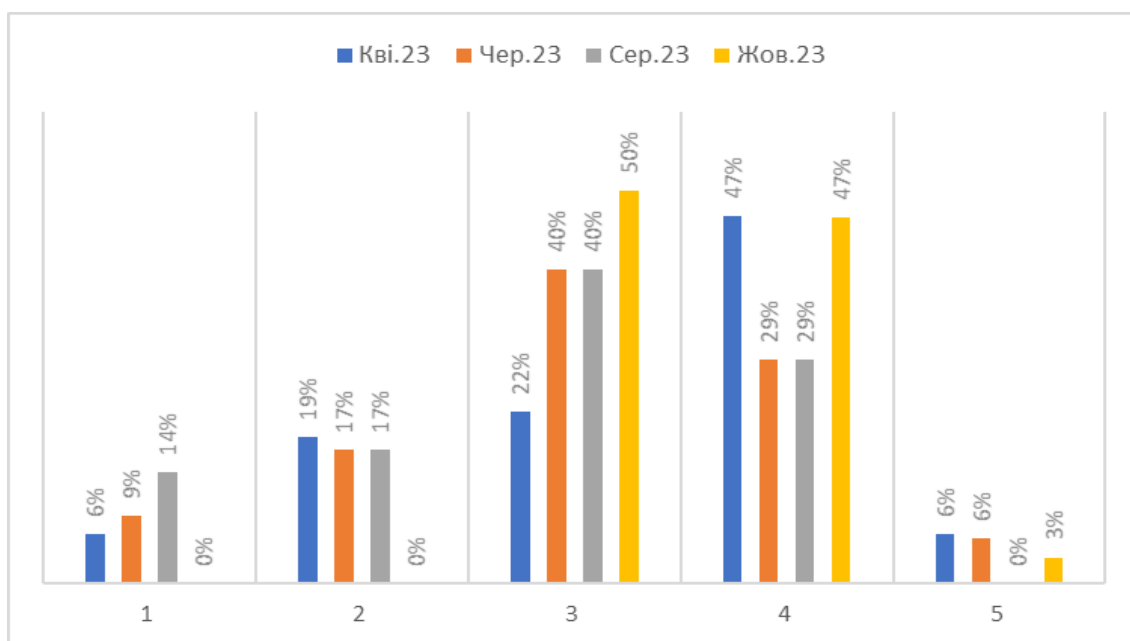


Рисунок 10. Рівень задоволеності санітарними умовами під час перебування на пункті пропуску: туалет, наявність води, чистота тощо. (Оцінка за шкалою від 1 до 5, де 1 означає найнижчу оцінку, а 5 – найвищу)

Якість українського мобільного та інтернет-зв'язку, включаючи Wi-Fi на пункті пропуску найбільше у квітні-жовтні 2023р. респонденти оцінили балом “3” та “4”. Чітко простежується покращення зв'язку у жовтні 2023р. (Див. рис. 11)

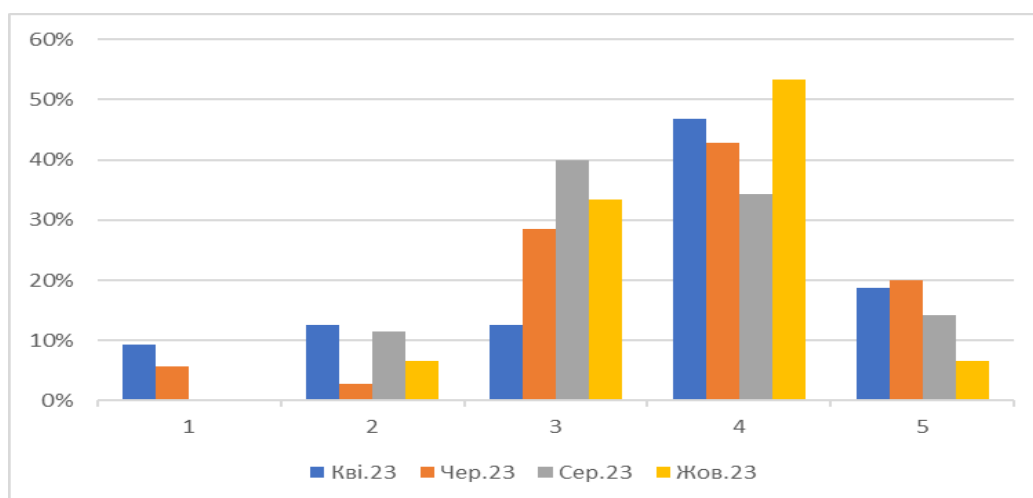


Рисунок 11. Якість українського мобільного та інтернет-зв'язку, включаючи Wi-Fi на пункті пропуску (Оцінка за шкалою від 1 до 5, де 1 означає найнижчу оцінку, а 5 – найвищу)

26 респондентів (20%) висловили свою думку та надали рекомендації виходячи з власного досвіду щодо покращення інфраструктури або умов перебування у пункті пропуску та на під'їзді до них. Інтерв'юери бажають скорочення часу очікування перед пунктами переходу та прискорення роботи зі сторони митних органів, наявність смітників на узбіччях та туалетів перед в'їздом на митні пункти переходу.

Є нарікання на неналежну якість покриття до ПП “Грушів” (Республіка Польща) в Україні.

ПП "Угринів" Республіка Польща:

- Опитані бажають поліпшення санітарних умов (туалетів) та Wi-Fi зв'язку.
- *"З 19.00 до 23.00.стояли в полі. Туалету не має. Спостерігаєш, як пропускають поза чергою".*
- *"Туалет платний і лише в злотих, без можливості оплати безготівково".*
- *"Немає туалетів перед першим блокпостом при кордоні, відсутність якогось кафе чи магазину, відсутність взагалі якихось зручностей, особливо коли стоїш перед кордоном 5 годин під палючим сонцем. Але це стосується обох сторін."*

ПП "Шегині" Республіка Польща:

- *"... туалет на пункті пропуску - жахливий і платний, пошкоджене дорожнє покриття (яма) при перетині. Щодо черг - найбільші і найдовші черги в сторону Польщі і все тому, що пропускають без черги людей за "винагороду" прикордонники. Польська сторона довго все перевіряє. Можливо, потрібно зробити окрему чергу для людей із близьких міст, які щоденно і постійно їздять в Польщу. Потрібен капітальний ремонт пункту пропуску на в'їзд в Україну, принаймні такий як на виїзд з Устилугу".*
- *"Якість мобільного зв'язку, ще куди не йшло, а вайфаю не було!"*

ПП "Устилуг" Республіка Польща:

- *"Неприємно, що туалет на пункті пропуску з боку України платний, та ще й в злотих".*
- *"Перехід потребує ремонту".*

ПП "Дяківці-Раковець" Румунія:

Інфраструктурні питання: *"Зробити дороги в самих пунктах пропуску, бо це обличчя країни!"*.

ПП "Рава Руська" Республіка Польща:

- *"Стояли у черзі до кордону один туалет на заправці, 3 біотуалети є, та не обслуговуються".*
- Пропозиція: *"Відчиняйте більше пасів, зробіть платний пас, є багато людей на авто, хто готовий платити гроші за те, щоб раз на два тижні не стикатися з цим пеклом на кордоні. 4 години в бік Польщі, то стандарт. А коли це дороги 10 годин, то починаєш думати, що це робиться навмисно. Дуже повільна робота митників та прикордонників".*

Мама констатує: *"При перетині з дитиною - неймовірно довго та нестерпно очікувати у черзі"* (ПП "Краківець" РП).